

Nr 383.

Av fröken **Andersson m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition, nr 289, angående anslag till kammarrätten för budgetåret 1942/43, m. m.*

I proposition nr 289 den 24 april 1942 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att bifalla de förslag till ändrad organisation av kammarrätten, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Till grund för departementschefens förslag ligger ett av beskattningsorganisationssakkunniga den 16 mars 1942 avgivet betänkande med förslag till ändrad organisation av nämnda ämbetsverk, över vilket betänkande bland andra myndigheter jämväl kammarrätten avgivit utlåtande.

Enligt gällande bestämmelser finnas i kammarrätten 8 notarier, placerade i lönegrad A 21. Notarierna åligger att upprätta på ledamöternas föredragning beslutade utslag och brev, verkställa eller övervaka alla de åtgärder, som erfordras för expediering av dessa, tjänstgöra vid protokollet, uppgöra förslag till rubriker och, där så lämpligen kan ske, promemorior i mål, som av ledamot skola föredragas, ävensom i övrigt lämna ledamöterna det biträde, som av dem i tjänsten äskas. Notarierna äro i regel indelade till tjänstgöring på så sätt, att varje notarie biträder två föredragande.

Enligt de sakkunnigas förslag, sådant detsamma av departementschefen godtagits, skola inom kammarrätten upprättas sex fast organiserade divisioner, varje division under ledning av en divisionsordförande. Förutom ordföranden, som skall vara befriad från föredragningskyldighet, skola å varje division finnas fyra föredragande ledamöter samt en extra föredragande.

Till varje division skall indelas viss av amanuenser bestående kanslipersonal varjämte kan antagas att extra befattningshavare utan förordnanden komma att tjänstgöra å divisionerna. Det hittills rådande systemet, att varje ledamot har till sitt biträde en amanuens eller notarie, skall enligt förslaget avskaffas. I stället skall den personal, som tilldelas bestämd division, utföra allt arbete med rubrik- och promemorieskrivning gemensamt åt divisionens fyra föredragande ledamöter jämte övrigt till divisionen hörande kansliarbete.

Såsom ansvarig ledare för och övervakare av allt till varje division hörande kansliarbete skall stå en befattningshavare, av de sakkunniga föreslagen till titeln divisionssekreterare. Sammanlagt skola alltså enligt förslaget sex av de hittillsvarande notariatjänsterna omändras till di-

visionssekreterartjänster. De två övriga notariatjänsterna skola ställas på indragningsstat.

Utöver det ledarskap, som således kommer att åvila divisionssekreteraren, skall dessutom åligga denne att föra protokollen vid sessionerna å divisionen, att lämna divisionsordföranden det biträde, som av honom påfordras, att upprätta plan för ledamöternas och extra föredragandens tjänstgöring å divisionen, att fördela arbetsuppgifterna mellan den under honom stående personalen samt att, i den mån hans tid det tillåter, deltaga i rubrik- och promemorieskrivning.

De sakkunnigas förslag innebär vid närmare granskning en så genomgripande förändring av notariatjänsternas karaktär, att de i sin nuvarande form försvinna och att i deras ställe nya tjänster av sekreterares karaktär inrättas.

Enbart det ledarskap och det därmed förenade ansvar, som kommer att åvila divisionssekreterarna, förlänar dessa tjänster en helt annan karaktär än den, som åvilar notariatjänster.

Att det i realiteten blir fråga om nya tjänster av högre grad än notariegraden visar ytterligare den omständigheten, att de två notarier, som icke vinna befordran till divisionssekreterare, komma att erhålla sina arbetsuppgifter genom dem och stå under deras chefskap.

Frågan blir nu i vilken lönegrad dessa nya tjänster rättvisligen böra placeras.

Då arbete, ansvar och ställning blir av enahanda karaktär, som åvilar sekreterartjänster i lönegrad A 24, synes en placering i denna lönegrad vara naturlig.

De sakkunniga hava dock, oaktat de själva framhållit den förändrade karaktär, notariatjänsterna enligt förslaget undergått, föreslagit en placering i allenast 21 lönegraden eller således i samma grad som notarie-tjänsterna äro placerade.

Men detta har icke varit deras ursprungliga tanke. Vad de sakkunniga i detta avseende anfört, innebär i själva verket en utförlig motivering för placering i högre lönegrad än i 21 lönegraden. När de sakkunniga likväl stannat inför en placering i 21 lönegraden har detta föranletts därav, att 1939 års tjänsteförteckningssakkunniga intagit en principiellt avvisande ståndpunkt till från olika håll framkomna förslag om ändrad lönegradsplacering för notariebefattningar överhuvud.

Inför denna principiella ståndpunkt mot en differentiering av notarie-tjänster — alltså av tjänster från och med 21 till och med 23 lönegraden — hava de sakkunniga övergivit sin ursprungliga tanke på placering av tjänsterna ifråga i högre lönegrad än i 21 lönegraden.

Kammarrättens personalförening, som fick taga del av de sakkunnigas betänkande, kom till den bestämda uppfattningen, att betänkandet i rea-

liteten innebar förslag om inrättande av nya tjänster av sekreterares karaktär; och gjorde föreningen i enlighet härmed i en till kammarrätten den 13 april 1942 ingiven skrift hemställan om att kammarrätten ville hos Kungl. Maj:t föreslå de föreslagna tjänsterna till placering i 24 lönegraden.

Kammarrätten delade *enhälligt* personalföreningens uppfattning att det var fråga om tjänster av högre valör än notarietjänster. I sitt utlåtande till departementschefen anförde kammarrätten bland annat följande: »Kammarrätten kan icke undgå att finna, att med de uppgifter, som enligt förslaget komma att åvila notarierna, dessas arbete kommer att bli av betydligt mera kvalificerad natur än vad för närvarande är fallet. Deras ställning som ledare och övervakare av kansliarbetet å divisionerna måste medföra betydligt större ansvar än vad som brukar åvila innehavarna av notarietjänster. Man torde därför med fog kunna säga, att genom göromålets förändring tjänsterna komma att ändra karaktär och från notarietjänster övergå till att vara sekreterartjänster. Men anser man detta, synes det kammarrätten, som om man också bör taga konsekvenserna och i lönehänseende hänföra tjänsterna till (den lägre) sekreterargraden eller lönegrad A 24.» Kammarrätten hemställde om 24 lönegraden.

I en till Konungen ingiven, den 29 april 1942 dagtecknad skrift har personalföreningen biträtt kammarrättens hemställan i denna del.

Centrala statsförvaltningens tjänstemannaförening, till vilken kammarrättens personalförening är kollektivt ansluten, har, sedan nämnda förening fått del av de sakkunnigas betänkande och övrigt material för bedömning av denna fråga, i en till Konungen den 2 maj 1942 ingiven skrift som sin uppfattning uttalat att de föreslagna tjänsterna borde placeras i 24 lönegraden.

Oaktat således från skilda håll den uppfattningen uttalats att tjänsterna i fråga borde placeras i lönegrad A 24, har departementschefen hos riksdagen hemställt om desammas placering i lönegrad A 21.

Departementschefen synes vid denna sin hemställan hava stött sig på de sakkunniga. Men de sakkunnigas förslag om placering i 21 lönegraden var såsom ovan framhållits icke deras ursprungliga mening. Skäl torde finnas för antagandet, att de sakkunniga icke skulle sätta sig emot en högre placering i lönegrad.

Då således från samtliga de myndigheter och korporationer, som uttalat sig i förevarande placeringsfråga, en placering i 24 lönegraden med eftertryck hävdats, måste en placering i 21 lönegraden vara alldeles för låg.

Undertecknade anse sig böra framhålla följande.

Kammarrätten är det enda ämbetsverk i landet, som praktiskt taget saknar s. k. mellangradstjänster. Medan i andra ämbetsverk ett flertal

sådana tjänster — ofta till mycket stort antal — förefinnas, till vilka de tjänstemän, som icke nå 30-gradstjänster, kunna vinna befordran, finnes i kammarrätten en enda sådan tjänst, sekreterartjänsten. Denna ämbetsverkets organisation medför att motsvarande tjänstemän i kammarrätten äro i avsevärt sämre ställning än sina kolleger i andra ämbetsverk, i det kammarrättens tjänstemän praktiskt taget sakna möjligheter till befordran utöver sådan till notarietjänst. Detta har också medfört att den nuvarande notariekåren sedan årtal tillbaka arbetat på att genom uppflyttning i lönegrader eller tillskapandet av mellangradstjänster vinna större möjligheter.

Vid olika tillfällen och i olika former har denna fråga tagits upp såväl hos Kungl. Maj:t som hos kammarrätten.

När denna fråga likväl icke lett till något resultat, har detta föranletts därav att denna frågas slutliga lösning borde ske i samband med kammarrättens omorganisation.

Att vid denna omorganisation mellangradstjänster borde inrättas jämväl i kammarrätten, har därför blivit ett önskemål, som under årens lopp mer och mer trätt i förgrunden. Då det önskemålets förverkligande har sin stora betydelse icke blott för de nuvarande notarierna och de yngre tjänstemän, som icke komma att vinna befordran till ledamöter, utan jämväl ur rekryteringssynpunkt måste hava sitt värde, har denna frågas lyckliga lösning alltmer kommit att framstå som en hela ämbetsverkets gemensamma angelägenhet.

Ur kostnadssynpunkt skulle en placering av ifrågavarande tjänster i 24 lönegraden enligt det statförslag, som bifogats kammarrättens utlåtande, medföra en årlig merkostnad för statsverket av allenast 2,232 kronor.

På grund av vad sålunda anförts hemställes,

att riksdagen ville besluta att ifrågavarande sex tjänster måtte placeras i lönegrad A 24.

Stockholm den 28 maj 1942.

Ebon Andersson
i Stockholm.

Allan Andersson.

S. Molander.